

SZŐLŐ, FÜGE, MANDULA

Kalandozások Pécs történetében

3. forduló

A mandula, latin nevén a *Prunus dulcis* egy csonthéjas termés. A mandulafa őshazája Nyugat-, Közép- és Kelet-Ázsia. A mandulafa termése a világ összes olajos magvai közül az egyik legrégebbi és legismertebb. Az Ázsiát Európával összekötő selyemúton haladó kereskedők és utazók a mandulát is használták cserekereskedelmükhöz. Nekik köszönhetően jutott el Európába is, ahol a mediterrán területeken terjedt el.

A mandula, mandulavessző mint szimbólum, több ízben már a Bibliában is megjelent. A mandulavessző az éberséget, ébrenléteket jelképezte, hisz a legkorábban virágzó gyümölcsfa, és mert a szentírás szerint Jeremiás előtt egy látomása alkalmával mandulavessző jelent meg, miközben szólt hozzá az Úr.

Janus Pannonius, (Csezmece, 1434. augusztus 29. – Medvevár, 1472. március 27.) az első név szerint ismert magyar – horvát költő egyik legismertebb és legszebb költeményének címe: Egy dunántúli mandulafáról

(részlet)

„Íme, virágzik a mandulafácska merészen a télben,
Am csodaszép rügyeit zúzmara fogja be majd!
Mandulafám, kicsi Phyllis, nincs még fecske e tájon,
Vagy hát oly nehezen vártad az ifjú Tavaszt?”
(Weöres Sándor fordítása)

1, Janus Pannonius vajon miért szólítja mandulafának a versben Phyllist, más írásképpel Phülliszt, a thrákiai Biszaltia király csodaszép leányát?

Janus Pannonius, bronzszobra Pécs belvárosában található.

2, Hol áll ez a szobor, ki az alkotója és miért emlékezik meg a város róla a szobor állításával?

Janus Pannonius 1447-ben került Itáliába, a ferrarai és a padovai egyetemen tanult. Nyolc év után nagy műveltséggel tért haza.

3, Magyarországon ki alapította az első egyetemet? Hol nyílt meg?

A mostani Pécsi Tudományegyetem szellemi elődjének tekinti a középkori egyetemet, ezért is választotta címeréül a képen látható 14. századi címerkövet.

4, Eredetileg kié volt ez a címer?

5, Pótoljátok a hiányzó részeket a szövegben!

A Pécsi Tudományegyetem tényleges elődje az _____ben alapított _____ volt. Az egyetem Pécsre települése az első világháború, majd az azt követő politikai csatározások miatt késett, de _____ban több mint ezer egyetemista hallgatóval elkezdődhetett az oktatás.

Weöres Sándor, aki Janus Pannonius: Egy dunántúli mandulafáról című epigramma formába sűrített latin nyelven íródott elégiáját fordította magyarra, szintén a pécsi Tudományegyetem hallgatója volt. A költőt 1941-ben megbízták a Városi Könyvtár vezetésével. Munkatársa volt a Pécsen megjelenő Jelenkor című neves irodalmi lapnak. 1970-ben Kossuth – díjat kapott.

6, Soroljatok fel olyan pécsi költőket, akikre szintén igazak az állítások: könyvtáros, a Jelenkor munkatársa és a legmagasabb állami kitüntetés, a Kossuth-díj birtokosa

Pécsett a Janus Pannonius Múzeum feladata az egyik leghíresebb magyar festőművész jelentősebb műveinek bemutatása, melyek között szerepel egy olyan kép is, amelynek témája a mandulavirágzás.

7. A festőművész neve:

A műalkotás címe:

Az Év Fája verseny 2002-ben Csehországból indult. A kezdeményezéshez azóta számos ország csatlakozott. A verseny a közvetlen környezetünkben élő fákra és általában a természet fontosságára, mindennapi életünkben betöltött szerepére szeretné felhívni a figyelmet. 2019-ben egy pécsi mandulafa kapta a legtöbb szavazatot és lett a verseny győztese.

8. Hol található a díjat nyert mandulafa? (Forrás csak az interneten található!)

9. A Misina déli lejtőjének kedvelt kirándulóhelye a Mandulás. A Mecsekre kirándulók nem csak a korán nyíló mandulafácskákat láthatják a környék kertjeire tekintve, hanem a zöldessárga színű védett virágot az

_____ is.

„A „Pro Communitate” emlékérem annak a polgárnak, illetve polgárok azon közössége részére adományozható, aki, vagy amelyek a város rangját emelő, hírnevét öregbítő egyszeri aktuális, vagy kiemelkedő folyamatos, egyéni vagy kollektív teljesítményt nyújtott.”/Forrás: wikipedia.org/wiki/

A díjat évente egyszer, szeptember 1-én, Pécs Város Napján adják át.

10. Milyen Pécs számára fontos, középkori esemény történt szeptember 1-jén?

Gratulálunk! A beküldött válaszok azt mutatják, nagyon sok bölcs kádi található köztetek! 😊

A Bagdadban élő tiszteletre méltó kádinak, vagyis a bírónak az ítéletét a könyvtár honlapján: <https://gyermekkonyvtarak.csgyk.hu> olvashatjátok.
Hasonlítsátok össze a saját döntéseitekkel!

A harmadik forduló feladatlapjának beküldési határideje: 2025. január 16.

Eredményhirdetés: 2025. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján

E-mail: korbirodalom@csgyk.hu

Cím: Csorba Győző Könyvtár Körbirodalom Gyermekkönyvtár

7622 Pécs, Universitas u. 2./A (Tel.: 72/501-650 2822 mellék)

A csapat neve: _____

A csapat tagjai: (Név, iskola, osztály, elérhetőség)

1. _____

2. _____

3. _____

A felkészítő tanár vagy szülő neve és elérhetősége
